

HÁROM MÁJUS 1.

Három felejthetetlen május elsejei élményem van. Az első az 1919-es vörös május elseje. Erről éppen most a Tanácsköztársaság 30. évfordulóján sokat hallhattunk sőt a Tanácsköztársaság emlékkiállításával kapcsolatban még a filmfelvételek is meglevenedtek előttünk ha csak rövid időre is, de első ízben felszabadult magyar munkássztyály felejtethetetlen első vörös májusi ünnepe marad mindenkor az 1919-es.

A második élmélem személyes májusi élmény. 1930-ban három nappal május 1-e előtt fogtak le Schweinitzer és Hain Péter embereit. Két nappal később tele voltak az újságok a szenzációs hírelrel, hogy az illegális kommunista párt vezető embereit sikerült elfogni, akik nagyszabású május elsejei tüntetést készítettek elő. A szenzációs hírből annyira igaz volt, hogy

az illegális kommunista párt tagjai voltunk nyolcan-kilencen, akiket lefogtak és többek között persze a május elsejére is készülődtünk.

Milyen más készülődés volt az akkor, mint most; külvárosi utcákon megbeszéltek találkozók állandóan a hekusok megfigyelése veszélyének kitéve; a bizony meggyér kapcsolatokát számontartva latolgattuk, vajjon sikerül-e itt-ott a föld alól kibújni, május elsején megmutatni, hogy a magyar munkássztyály nem nyugszik bele az elnyomásba, hogy emlékszik a 19-es május elsejére és készül egy új felszabadulásra. Titkos levonógéppel sokszorosított kis röpcédulákat terjesztettünk megbeszéltek, hogy május elsején kora hajnalban hol fognak elvtársaink egy-egy parittyszerűen a villamos felsővezetékre hajított piros lobogót elhelyezni (innen azután csak szerelők szedhették le, ami el-tartott egy ideig). De mi nyolcan-kilencen május elsején a rendőrség celláiban voltunk. A híres 200-asban hallgattam már előző estétől fogva a rendőrség udvarán készenlétbe helyezett lovas rendőrség dobogását és szorongva gondoltam arra, vajjon lebukásunk mennyi zavart okozhatott az elvtársak között.

Késő este lekísérték Schweinitzerhez. Gúnyosan elem rakott az asztalra egy gyufadobozt s azt mondta: «No nézze meg: érdemes volt ezért lebukni? Ez az egész május elsejei készülődésük eredménye. Egy suhanctól, aki ezzel akart betörni egy kirakatot szedte el valamelyik emberem.» A gyufadobozban két kavics volt. Tudtam, hogy hazudik, tudtam, hogy amit mond csak hozzátartozik a rendőrségi kínzások pszichológiai módszeréhez. Igyekeztek a rendőrség kezébe kerülni kommunistákban megrendíteni a hitüket. Kétségbeejteni őket azzal, hogy szélmalomharcot folytatnak

és hiábavalóságokért kerülnek börtönbe. Épp oly hatástalanok voltak ezek a lelki kínzások mint a testiek.

Tudtuk, hogy a mi harcunk nem hiábavaló.

A legszebb májusi élmélem az első május elseje amit Moszkvában töltöttem 1935-ben. Az 1919-es Tanácsköztársaság bukása után illegálitásban annyi nehézséggel dolgozó tagjaként először láttam a győztes proletárforradalom országában a szocialista Szovjetunióban, milliós tömeg örömmünnepeként a május elsejét. Nehező megmondani, hogy mi ragadta jobban meg az embert. A zászlók, transzparensok, vidám színes tülldíszítések, a menetben hordozott rengeteg változatos, az üzemek munkáját ábrázoló különböző tárgyak, vagy ennél is inkább a menetnek, sőt az egész városnak valóban örömjongó lelkesedése. Már május elsejét megelőző este a kivilágított, feldíszített tereken és főtúvonalakon késő éjjelig hömpölyög Moszkva népe, ugyanazok, akik másnap kora reggel sietnek az üzemekbe, munkahelyeikre, hogy onnan sokszor többórás felvonulással eljussanak a Vörös-térre.

Hisz a 4—5 milliós városnak szinte minden épkezláb embere felvonul és így bizony vannak, akik hosszú órákat töltenek az utcán,

de fáradtságának, kedvetlenségnek még a nyomát sem igen lehet találni. Ahol csak várakozóan megtorpan a menet, azonnal megszólal egy harmonika vagy felcsendül a kórusének, vagy táncraperdülnek a menetben levő fiatalok. Nemcsak a városzerte felszerelt megafón harsog kora reggeltől késő estig indulókat és vidám muzsikát, de ujjong maga az egész felvonuló tömeg és amikor a tömeggel végigvonul az ember a Vörös-téren, ahol a Lenin mauzóleumon áll Sztálin elvtárs és a Szovjet kormányának és a Bolsevik Pártnak vezető emberei, akkor az ember tényleg úgy érzi, hogy egy ujjongó, hatalmas nép szíve dobogásának az ütemében csendülnek fel a kiáltások: »Éljen Május Elseje! Éljen a Bolsevik Párt! Éljen Sztálin!«

Most, amikor már negyedszer készülök idehaza a felszabadult Hazánkban május elseje megünneplésére, ezek a május elsejei élmélek környékeznek.

A mi 1949-es május elsejünk is szebb, ujjongóbb kell hogy legyen, mint az előző évek voltak.

Kell, hogy kifejezze azt, hogy most már valóban miénk, a dolgozóké ez az ország, van mit ünnepelnünk, van miért örülnünk. Kell, hogy azt is kifejezze, hogy van mit féltelnünk, van mit megvédenünk a régi világot visszakívánó, a háborút előkészítő imperialista reakcióval szemben.

HORVÁRH VERA

utca sarkán, valamint az Üllői-úti kis lakóss telepen a lakók gyermekjátészóter építését kezdték meg. Tervbevétték a ráckevei üdülő helyreállítását is. Az egyik Bakáts-téri ház lakógyűlésén a lakók kijelentették, hogy vállalják a gyermekek nyaralattási költségeit. Ezeket a lakógyűléseken, amelyek a Ház- és tömbtestület irányítása és részvétele mellett az előljárosság dolgozóiból alakult előadógárda tart, mindenütt lelkes hangulat tapasztalható. A lakósság mindjobban bekapcsolódik a közigazgatásba.

X. kerületi előljárosság dolgozói teljes mértékben magukévá tették a Munkára, Harcra Kész mozgalom jelentőségét. Elhatározták, hogy versenyre hívják ki a VIII. kerületi előljárosság dolgozóit. A verseny célja: megmutatni, hogy melyik előljárosság az, amelynek dolgozói a Munkára, Harcra Kész mozgalommal kapcsolatos eredményekért több ezüst vagy aranyérmert tudnak majd szerezni.

XII. kerületi előljárosság az április 14-én tartandó választásokra a következőket jelölte. Ü. B. tagok: Székely László, Zentai Lajos, Kramer Elemérné, dr Visontai Béla, dr Bodi Imre, Siklósi Ernőné, Rostár Salvátor, Kovács Balázs, Tabajdi Sarolta, Spitznagel Lajosné, Komáromi Ilona. Póttagok: Csizsár János, Major József, Kern Vilmosné, Huba Károly. Ellenőrző bizottság: Gerlay Jenő, Kliment Frigyes, Hajdu Pál. Póttagok: Benkő Lajos, Sás Iboly, Portik János. Fegyelmi bizottság: dr Baranyai Endre, Takács Lajosné, Nagy Zsigmond. Póttagok: Kelle r Istvánné, Varga Péter, Szabó Zoltánné.

XIV. kerületben a Zugló fásítása befejeződött. Az előirányzott 2400 fa helyett a lakósság lelkes munkájának eredményeképpen több, mint 10.860 fát ültet. A lakósság lelkesedésére jellemző, hogy még most a fásítási akció után is egyes utcákban ássák a gödröket abban a reményben, hogy fát kapnak. A lakósság szeretettel és gondossággal ápolja a kiültetett fákat. A beépítetlen területek fájának ápolását a kerület általános iskoláinak növendékei vállalták. A növendékek kis névtáblát akasztanak a gondozásba kapott fára és egymással versenyeznek, hogy kinek a fája fejlődik gyorsabban és szebben.

Az előljárosság dolgozói értékes műsoros estet rendeztek. Egyfelvonásos színdarabbal és magánszámokkal az Albart üzem vendégzereplői szórakoztatták a hallgatóságot, amelynek sorai-ban az előljárosság dolgozói mellett ott voltak a kerület lakosai és az üzemek dolgozói is. Az előadások oktató kultúrfilm fejezte be. — Lázasan folynak az előkészületek a szakszervezeti választásra. A multban a szakszervezet vezetősége nem fejtett ki a tagok érdekében megfelelő munkásságot és feladatainak nagyrészt a párt végezte el. A megválasztott jelölőbizottság tagjai biztosítékot nyújtának arra, hogy ez a jövőben másként lesz. A hivatali munkában legkiválóbbakat kívánják a dolgozók szakszervezetük élére állítani.

MI UJSÁG A KERÜLETEKBEEN?

kerületi előljárosságon ünnepélyes kerületi előljárosságon jólsikerült